

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Návrh státního rozpočtu na rok 2019

Základní parametry

Srovnávací studie č. 2.109
listopad 2018
autor: Daša Smetanková

Obsah:

ÚVOD	3
ZÁKLADNÍ UKAZATELE NÁVRHU SR 2019.....	4
FISKÁLNÍ CÍLENÍ VLÁDY – VÝDAJOVÉ RÁMCE	5
MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE A PREDIKCE EKONOMICKÉHO VÝVOJE NA ROK 2019.....	6
VÝVOJ ZADLUŽENÍ, DEFICITU A FISKÁLNÍ CÍLE	9
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2019	13
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2019	17
MANDATORNÍ VÝDAJE	19
VÝDAJE PODLE ODVĚTVÍ	19
VÝDAJE SR 2019 PODLE VYBRANÝCH KAPITOL	21
ZÁVĚR	24

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Návrh státního rozpočtu na rok 2019 – základní parametry	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Smetanková, D.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 2.109	První vydání edice: červenec 1991
Datum: listopad 2018	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
Státní rozpočet; kapitoly; ministerstva; ekonomický vývoj; predikce; deficit; dluh; výdaje; příjmy; kapitálové výdaje	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1
Studie navazuje a její text vychází z řady produktů Parlamentního institutu věnovaných rozpočtové politice.	

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDIŠKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Shrnutí

Studie přináší shrnutí a analýzu nejdůležitějších parametrů návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2019. První část je věnována shrnutí základních parametrů a víceletým výdajovým rámcům. Dále se práce věnuje makroekonomické predikci, budoucímu vývoji ekonomiky a zadlužení, deficitu a fiskálním cílům vlády. Poslední část přináší základní přehled a analýzu příjmů a výdajů státního rozpočtu na rok 2019 z několika hledisek např. ve srovnání se schváleným státním rozpočtem na rok 2018. Závěr práce přináší přehled výdajů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Obsah

ÚVOD.....	3
ZÁKLADNÍ UKAZATELE NÁVRHU SR 2019.....	4
FISKÁLNÍ CÍLENÍ VLÁDY – VÝDAJOVÉ RÁMCE.....	5
MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE A PREDIKCE EKONOMICKÉHO VÝVOJE NA ROK 2019	6
VÝVOJ ZADLUŽENÍ, DEFICITU A FISKÁLNÍ CÍLE	9
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2019.....	13
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ROK 2019	17
MANDATORNÍ VÝDAJE	19
VÝDAJE PODLE ODVĚTVÍ	19
VÝDAJE SR 2019 PODLE VYBRANÝCH KAPITOL.....	21
ZÁVĚR.....	24

Úvod

Vláda předložila 27. září 2018 Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (PS PČR) ke schválení návrh státního rozpočtu na rok 2019 (jako ST 287, VIII. VO).¹ Společně s návrhem státního rozpočtu předložila vláda na vědomí PS PČR také střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2020 a 2021.² Celý dokument předloženého návrhu státního rozpočtu obsahuje návrh zákona a jeho přílohy (úhrnnou bilanci, přehled příjmů a výdajů státního rozpočtu podle kapitol a ukazatele za jednotlivé kapitoly ad.), důvodovou zprávu a dokumentaci. Dokumentace k návrhu zákona má 7 částí:

- A. Makroekonomický rámec a fiskální politika
- B. Zpráva k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019
- C. Tabulková část
- D. Struktura příjmů a výdajů kapitol státního rozpočtu podle druhů a odvětví
- E. Struktura výdajů vedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS podle kapitol státního rozpočtu
- F. Zpráva o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv
- G. Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad soudržnosti regionů soudržnosti

¹ ST 287/2018. Vládní návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019. [cit. 8. 10. 2018]. Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=287&CT1=0>

² ST 288/2018. Střednědobý výhled státního rozpočtu České republiky na léta 2020 a 2021. [cit. 8. 10. 2018] Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=288&CT1=0>

Následující text přináší shrnutí, výběr a analýzu vybraných údajů v návrhu státního rozpočtu. Vládní návrh státního rozpočtu na rok 2019 (SR 2019) obsahuje vyčerpávající informace o hospodaření státu v příštím roce, jež je postaveno na historických datech i předpovědích týkajících se nejen vývoje ekonomiky České republiky, ale také stavu globálního hospodářství. Tento text vychází primárně z údajů obsažených v návrhu SR 2019 a používá především data Českého statistického úřadu (ČSÚ), Ministerstva financí ČR (MF ČR), České národní banky (ČNB) a Eurostatu. Studie navazuje a vychází z předchozích studií Parlamentního institutu věnovaných státním rozpočtům a státním závěrečným účtům.

Předložený návrh SR 2019 vychází z:

- programového prohlášení vlády,
- rozpočtové strategie sektoru veřejných institucí na roky 2019 až 2021,³
- střednědobého výhledu státního rozpočtu na roky 2019 a 2021,
- předběžných návrhů příjmů a výdajů rozpočtových kapitol z června 2018,
- predikce základních makroekonomických indikátorů z července 2018 připravené MF ČR.⁴

Základní ukazatele návrhu SR 2019

Tabulka 1: Bilance příjmů a výdajů návrhu SR 2019 v Kč

Příjmy	1 465 359 071 851
Výdaje	1 505 359 071 851
Saldo SR	- 40 000 000 000

Zdroj: Návrh SR 2019

Výdajové priority vlády v SR 2019

Mezi výdajové priority v návrhu SR 2019 vláda zařadila především navýšování výdajů na platy (diferencováno od 7,4 % do 15 %), nejvíce v regionálním školství, a starobní důchody (v průměru o cca 900 Kč). Dále vláda plánuje navýšit výdaje na sport o 2 mld. Kč a výdaje pro vysoké školy také o 2 mld. Kč. Prioritou v návrhu SR je také navýšení kapitálových výdajů⁵ a posílení výdajů na výzkum, vývoj a inovace. Meziročně dojde také k navýšení platby státu do veřejného zdravotního pojištění, posílení národních dotací do zemědělství, zvýšení výdajů Ministerstva obrany a výdajového rámce Státního fondu dopravní infrastruktury, nebo k valorizaci příspěvku na výkon státní správy. Dopad zavedení slev jízdného ve veřejné dopravě odhaduje vláda na 5,7 mld. Kč ročně. Mezi priority návrhu SR 2019 patří také snížení výdajů na platy (nad 3% neobsazenost) a zrušení funkčních míst (nad 5% neobsazenost).⁶

³ MF ČR: Rozpočtová strategie sektoru veřejných institucí České republiky na roky 2019 až 2021. 30. 4. 2018 [cit. 8. 10. 2018] ISSN 2570-575X Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/rozpocetova-strategie/2018/rozpocetova-strategie-sektoru-verejnych-i-31769>

⁴ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 3

⁵ Kapitálové výdaje jsou v realitě dlouhodobě velmi nízké. Jejich podíl na celkových výdajích v návrhu SR 2019 představuje 8 %, což je navýšení oproti roku 2017 (tehdy byl podíl 7 %), ale pořád je to méně než např. v roce 2010 (11 %) nebo v letech 2011 a 2012 (10 %).

⁶ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 3-4

Fiskální cílení vlády – výdajové rámce

Podle zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti,⁷ se způsob určení výdajových rámců „odvíjí od tzv. střednědobého rozpočtového cíle, jenž vychází z konceptu salda upraveného o vlivy hospodářského cyklu a jednorázová či jiná přechodná opatření, která nemají strukturální povahu.“⁸ Střednědobý rozpočtový cíl je stanoven na úrovni 1 % HDP a stanovuje se pro tzv. sektor vládních institucí, tedy nejen pro státní rozpočet. Výdajové rámce jsou tak ovlivněny hospodařením dalších složek veřejných financí. Podle zákona předkládá ministerstvo financí každoročně rozpočtovou strategii na 3 roky vycházející z makroekonomické prognózy a fiskální prognózy sektoru veřejných institucí (její součástí je také konvergenční program).⁹ Rozpočtová strategie obsahuje výdajové rámce na dané roky a postup jejich stanovení. Pro tvorbu rozpočtu je dokument závazný.¹⁰

V roce 2016 byly usnesením PS PČR č. 1451¹¹ (ST 922/2016) přijaty střednědobé výdajové rámce pro roky 2018 a 2019. Pro rok 2019 byl schválen střednědobý výdajový rámec ve výši 1 298,8 mld. Kč. V rozpočtové strategii z dubna 2017 schválila vláda svým usnesením č. 314 výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů na rok 2019 ve výši 1 425,9 mld. Kč. Aktualizovaný konsolidovaný výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů byl v následném střednědobém výhledu státního rozpočtu ČR na léta 2019 a 2020 upraven podle rozpočtových pravidel na 1 474,0 mld. Kč, a to v návaznosti na změnu predikce makroekonomického vývoje, údajů z pokladního plnění, nová diskreční opatření a z toho vyplývající změnu predikce příjmů.¹²

Pro návrh státního rozpočtu na rok 2019 byl výdajový rámec stanoven v rozpočtové strategii sektoru veřejných institucí ČR na roky 2019 až 2021, která byla schválená vládou 30. dubna 2018 (usnesení vlády č. 281). Rozpočtová strategie z dubna 2018 stanovila výdajové rámce ve výši 1 496 mld. Kč pro rok 2019, 1 533 mld. Kč pro rok 2020 a 1 579 mld. Kč pro rok 2021. Z něj se pak vycházelo při sestavování návrhu státního rozpočtu na rok 2019. Národní rozpočtová rada (NRR) ve svém stanovisku doporučila vládě, aby stanovila skutečné výdaje státního rozpočtu a státních

---

⁷ Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti byl schválen v lednu 2017. Do právního řádu implementoval značnou část evropské směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce. Obsahuje způsob stanovení výdajových rámců pro státní rozpočet a státní fondy. Při stanovení celkového konsolidovaného výdajového rámce vychází ministerstvo ze stanovených celkových výdajů sektoru veřejných institucí, které mohou dosahovat nejvýše hodnoty součtu 1 % prognózovaného nominálního HDP a prognózovaných celkových konsolidovaných příjmů upravených o vliv hospodářského cyklu a o vliv jednorázových a přechodných operací (§ 10 zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti). Výše výdajů se odvíjí od střednědobého rozpočtového cíle, který je stanoven jako strukturální deficit v maximální výši 1 % HDP. Více k rozpočtovým pravidlům a rozpočtovým rámcům jak v ČR, tak na úrovni EU a vybraných zemí EU viz Smetanková, D., Zahořáková, R., Bucifalová, K.: Evropský rozpočtový rámec, rozpočtové instituce a rozpočtové rámce v ČR a ve vybraných zemích EU. Parlamentní institut. Srovnávací studie č. 2.098. srpen 2017 [cit. 8. 10. 2018] Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=103747>

⁸ Tamtéž, s. 5

⁹ Podle zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti je makroekonomická prognóza a rozpočtová prognóza posuzována Výborem pro rozpočtové prognózy.

¹⁰ Od výdajového rámce v rozpočtové strategii je možné se odchýlit pouze o vliv změny prognózovaných celkových příjmů, významného zhoršení ekonomického vývoje, zhoršení bezpečnostní situace státu, odstraňování následků živelných pohrom a 0,3 % částky v případě dalších nepředpokládaných vlivů. Jakékoliv odchylky musí vláda řádně odůvodnit. Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech.

¹¹ PS PČR: Usnesení PS č. 1451 VII. VO, ST 922/2016, 7. prosince 2016 [cit. 9. 10. 2018] Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=7&v=US&ct=1451>

¹² MF ČR: Střednědobý výhled státního rozpočtu České republiky na léta 2019 a 2020. [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z [https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Navrh_2017_Strednedobyy_vyhled_statniho-rozpoctu-Ceske-republiky-na-leta-2019-a-2020.pdf](https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Navrh_2017_Strednedobyy_vyhled_statniho_rozpoctu_Ceske-republiky-na-leta-2019-a-2020.pdf)

fondů „nižší, než jsou výdaje určené hotovostními konsolidovanými výdajovými rámci“.¹³ Plné využití výdajových rámců by dle NRR vedlo k fiskální expanzi, která je „v současné fázi ekonomického cyklu nežádoucí, protože by mohla dále prohlubovat makroekonomické nerovnováhy.“¹⁴

Při sestavování návrhu státního rozpočtu na rok 2019 byl výdajový rámec navýšen na částku 1 583 mld. Kč, a to v návaznosti na změnu makroekonomické prognózy, změnu predikce odhadovaných hotovostních příjmů a odhadu příjmů z fondů EU a finančních mechanismů.¹⁵ Konsolidovaný střednědobý výdajový rámec pro státní rozpočet a státní fondy v návrhu státního rozpočtu na rok 2019 je stanoven nižší a činí 1 539,5 mld. Kč a je tak v souladu s výdajovým rámcem a rozpočtovou strategií na rok 2019.¹⁶ Celkové výdaje státního rozpočtu činí 1 505,4 mld. Kč. Výše celkových výdajů státního rozpočtu tak odpovídá doporučení NRR pro nevyužití celkové výše výdajových rámců. To také ve svém stanovisku ze září 2018 NRR kvituje.¹⁷

Makroekonomické ukazatele a predikce ekonomického vývoje na rok 2019

Návrh rozpočtu vychází z červencové makroekonomické predikce Ministerstva financí ČR (MF ČR) na rok 2019.¹⁸ Makroekonomická prognóza byla posouzena Výborem pro rozpočtové prognózy v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Výbor pro rozpočtové prognózy vyhodnotil makroekonomickou prognózu MF ČR z července 2018 jako realistickou.¹⁹

V současnosti se podle MF ČR ekonomika ČR nachází ve fázi expanze, o čemž vypovídá silný růst HDP, tažený spotřebou domácností a investicemi, nebo růst zaměstnanosti. Zároveň lze pozorovat znaky přehřívající se ekonomiky, a to nejvíce na trhu práce, jež v současnosti charakterizuje rekordně nízká nezaměstnanost a nedostatek zaměstnanců. V důsledku tohoto vývoje očekává MF ČR letos vysokou dynamiku růstu mezd. Znaky kladné produkční mezery vykazuje rovněž trh s nemovitostmi charakterizovaný v současnosti vysokým růstem cen.²⁰

Po mírném zpomalení růstu HDP v roce 2016 (2,6 %) rostla ekonomika ČR v roce 2017 opět vyšším tempem 4,3 %. Pro rok 2018 MF ČR předpokládá mírné zpomalení na úroveň 3,2 % a pro rok 2019 ve výši 3,1 %.²¹ Dubnová predikce MF ČR uveřejněná v Konvergenčním programu uváděla hodnoty

---

¹³ Stanovisko Národní rozpočtové rady ze dne 23. 4. 2018 č. 2/2018 ke stanovení konsolidovaných výdajových rámců státního rozpočtu a státních fondů na léta 2019 až 2021. 23. 4. 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/05/Rozpocetova-strategie_2018-04-23_Stanovisko-NRR-ke-stanoveni-konsolidovanych-vydajovych-ramcu-SR-a-SF-na-leta-2019-2021.pdf

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ ST 288/2018. Střednědobý výhled státního rozpočtu České republiky na léta 2020 a 2021. [cit. 8. 10. 2018] s. 27-30, Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=288&CT1=0>

¹⁶ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 8

¹⁷ Stanovisko NRR ze dne 17. 9. 2018 č. 3/2018 k vývoji hospodaření sektoru veřejných institucí a k nastavení fiskální a rozpočtové politiky. 17. 9. 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/09/Stanovisko-NRR_3_2018_Fisk%C3%A1ln%C3%AD-a-rozpo%C4%8Dtov%C3%A1-politika_17.9..pdf

¹⁸ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 2

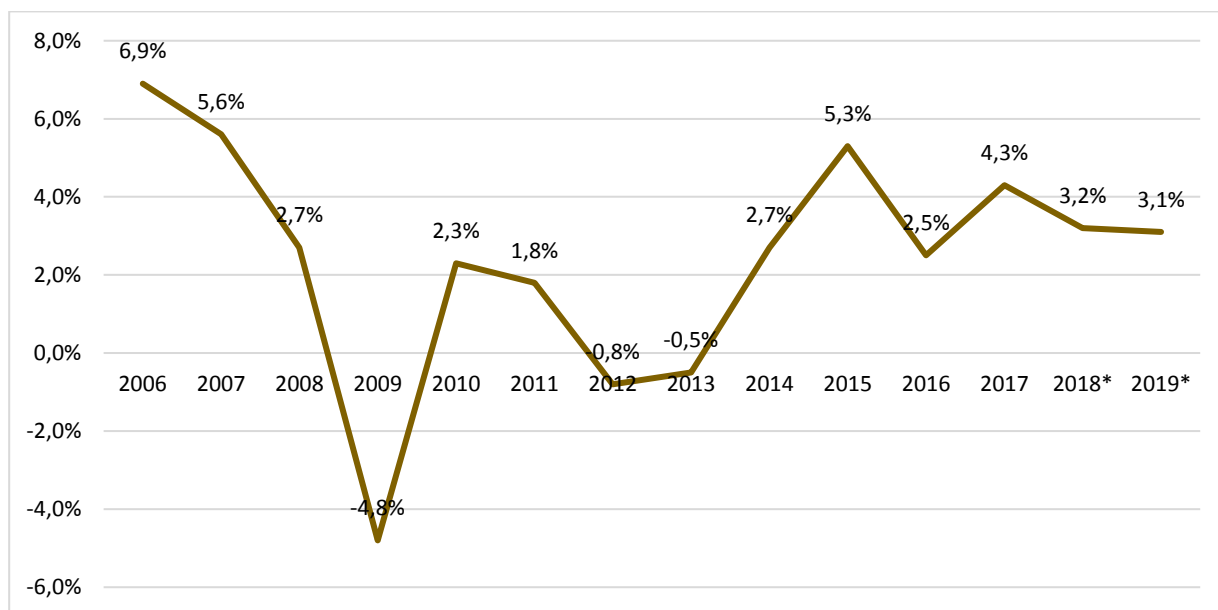
¹⁹ Výbor pro rozpočtové prognózy: Stanovisko Výboru pro rozpočtové prognózy k makroekonomické prognóze Ministerstva financí ČR z července 2018, 8. srpna 2018 [cit. 9. 10. 2018] Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/vybor-pro-rozpocetove-prognozy/stanoviska-a-dalsi-dokumenty/2018/stanovisko-vyboru-pro-rozpocetove-prognoz-32770>

²⁰ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 1-4

²¹ Tamtéž, s. 3

odhadu růstu HDP o něco vyšší: pro rok 2018 ve výši 3,6 % a pro rok 2019 ve výši 3,3 %.²² Evropská komise ve své nejnovější podzimní předpovědi odhaduje růst HDP v roce 2018 nižší než je aktualizovaná predikce MF ČR, a to 3,0 % a 2,9 % v roce 2019.²³ ČNB ve své předpovědi z 1. listopadu 2018 uvádí růst HDP v roce 2018 na úrovni 3,1 %, v roce 2019 na úrovni 3,3 % a v roce 2020 na úrovni 3,3 %.²⁴ Mezinárodní měnový fond (MMF) ve svém pravidelném Světovém ekonomickém výhledu (*World Economic Outlook*) z října 2018 predikuje růst HDP v ČR v roce 2018 ve výši 3,1 % a v roce 2019 ve výši 3,0 %.²⁵ Jak je patrné, novější odhady uvádějí růst HDP ČR nižší.

Graf 1: Růst HDP od roku 2006 a odhad růstu MF ČR na roky 2018 a 2019

Zdroj: Eurostat a MF ČR, Návrh SR 2019

*Predikce MF ČR z návrhu SR 2019

Fiskální politika by podle návrhu SR 2019 měla působit na vývoj ekonomiky kladně, a to v návaznosti na navýšení spotřeby vládních institucí, sociálních dávek (hlavně důchodů) a investic. Navzdory tomu předpokládá MF ČR dosažení přebytku hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2019 ve výši 1 % HDP. ČNB by postupně měla navyšovat úrokové sazby, tedy měnová politika by měla na ekonomiku působit spíše restriktivně.²⁶ MF ČR odhaduje inflaci v roce 2018 na úrovni 2,2 % a v roce 2019 na úrovni 2,3 %, tedy kolem inflačního cíle ČNB.²⁷ Zimní prognóza Evropské komise počítá s mírou inflace²⁸ v roce 2018 na úrovni 2,1 %, a v roce 2019 na úrovni 2,2 %, tedy nižší než odhaduje MF ČR.²⁹ ČNB již také začala zvedat úrokové sazby a bude je zvedat

²² MF ČR: Konvergenční program ČR (duben 2018), 30. 4. 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/pristoupeni-cr-k-eurozone/konvergenzni-program/2018/konvergenzni-program-ceske-republiky-dub-31771>

²³ European Economic Forecast. Winter 2018. The Czech Republic. [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z https://ec.europa.eu/info/files/winter-2018-economic-forecast-czech-republic_en

²⁴ ČNB: ČNB current forecast (Announced on 1st November 2018). [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z https://www.cnb.cz/en/monetary_policy/forecast/#GDP

²⁵ IMF: World Economic Outlook, October 2018. Challenges to Steady Growth. Full Report [cit. 16. 10. 2018] s. 61. Dostupné z <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2018/09/24/world-economic-outlook-october-2018>

²⁶ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 2

²⁷ Tamtéž, s. 3

²⁸ Vyjádřenou jako HICP

²⁹ European Economic Forecast. Winter 2018. The Czech Republic. [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z https://ec.europa.eu/info/files/winter-2018-economic-forecast-czech-republic_en

pravděpodobně vzhledem k vývoji ekonomiky i v příštím roce. Tento trend, odlišný od situace v eurozóně, může mít vliv na posilování kurzu Kč/Euro.³⁰ MF ČR odhaduje pro rok 2018 kurz Kč/Euro na průměrné úrovni 25,6 Kč/Euro a jeho posílení v roce 2019 na úroveň 25,2 Kč/Euro.³¹ Pozitivní ekonomický vývoj se odrazil také ve vývoji trhu práce, kde by měl přetrvávat napjatý stav a nedostatek pracovních sil, který negativně ovlivňuje růst ekonomiky. Podle odhadu MF ČR poroste v roce 2018 zaměstnanost o 1,8 %. Nezaměstnanost již v podstatě nemá kam klesat. MF ČR v návrhu SR 2018 uvádí odhad míry nezaměstnanosti v letech 2018 a 2019 na úrovni 2,3 %.³² Zimní předpověď Evropské komise uvádí odhad míry nezaměstnanosti pro rok 2018 ve výši 2,4 % a pro rok 2019 ve výši 2,5 %.³³

Tabulka 2: Vybrané hlavní makroekonomické indikátory

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*	2019 (EK)**
HDP (mld. Kč, b.c.)	4 060	4 098	4 314	4 596	4 768	5 045	5 300	5 589	-
Růst HDP (%)	-0,8	-0,5	2,7	5,3	2,5	4,3	3,2	3,1	2,9
Míra inflace (%)	3,3	1,4	0,4	0,3	0,7	2,5	2,2	2,3	2,2
Míra nezaměstn. (%)	7,0	7,0	6,1	5,1	4,0	2,9	2,3	2,3	2,5

Zdroj: Návrh SR 2019

*Predikce MF ČR

**Zimní predikce Evropské komise

Mezi hlavní negativní rizika makroekonomického rámce na rok 2019 uvádí MF ČR zhoršování obchodních vztahů, a to především mezi EU, Čínou a Spojenými státy a zvyšování obchodních cel. Jako další možné riziko vidí MF ČR Brexit, tedy dosud neznámou otázku uspořádání vztahů mezi EU a Spojeným královstvím po jeho výstupu z EU. Vývoj české i globální ekonomiky můžou dále ovlivnit další problémy např. ty týkající se italských bank, nebo v současnosti samotné italské vlády a jejího rostoucího zadlužení.³⁴

ČNB ve své zprávě o finanční stabilitě 2017/2018³⁵ uvádí jako nejvýznamnější domácí riziko pro finanční stabilitu ČR zvýšený investiční optimismus, jež může mít negativní důsledky na bankovní sektor. Riziko souvisí s pokračováním roztáčení spirály mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení.³⁶ Jako hlavní globální riziko označila ČNB případné „náhlé a neuspořádané zvýšení rizikové prémie vedoucí k vysoké volatilitě na trzích aktiv.“³⁷

³⁰ OECD: Economic Survey of Czech Republic 2018. July 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z:

<http://www.oecd.org/eco/surveys/economic-survey-czech-republic.htm>

³¹ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 3

³² Tamtéž, s. 3

³³ European Economic Forecast. Winter 2018. The Czech Republic. [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z:

https://ec.europa.eu/info/files/winter-2018-economic-forecast-czech-republic_en

³⁴ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 3

³⁵ ČNB předložila svou pravidelnou zprávu o finanční stabilitě pro období 2017/2018 v červnu 2018. ST 219/2018.

Zpráva o finanční stabilitě 2017/2018. [cit. 31. 10. 2018]. Dostupné z

<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=219&CT1=0>

³⁶ „ČNB od roku 2016 označuje za nejvýznamnější domácí riziko roztáčení spirály mezi cenami nemovitostí a úvěry na jejich pořízení. Celkový stav úvěrů na bydlení se v loňském roce zvýšil o necelých 100 mld. Kč. Meziroční tempo růstu skutečně nových hypotečních úvěrů zrychlilo v prvním čtvrtletí 2017 na více než 30 %. Od června 2017 docházelo k jeho zpomalování...[.]... Objem nově poskytnutých hypotečních úvěrů zůstává na velmi vysokých úrovních. Objemy skutečně nových hypotečních úvěrů se na počátku roku 2018 začaly opět zvyšovat (v prvním čtvrtletí meziročně o 3,2 %). Modelový přístup ČNB naznačuje, že ke konci roku 2017 byly ceny bydlení nadhodnoceny o zhruba 14 %.“ Tamtéž, s. 12-13

³⁷ Tamtéž, s. 13

Vývoj zadlužení, deficitu a fiskální cíle

Vláda ve svém návrhu státního rozpočtu předkládá plán deficitu státního rozpočtu na rok 2019 ve výši 40 mld. Kč. Vláda při sestavování návrhu SR navazuje na návrh SR 2016, kde byl plánovaný deficit ve výši 70 mld. Kč, návrh SR 2017 s plánovaným deficitem ve výši 60 mld. Kč a návrh SR 2018 s plánovaným deficitem 50 mld. Kč. I když původně i pro rok 2019 počítala vláda se schodkem 50 mld. Kč a ke změně došlo v souvislosti s aktualizací makroekonomické a rozpočtové prognózy.³⁸ Na rozdíl od makroekonomické prognózy, která je hodnocená jako realistická, považuje naopak Výbor pro rozpočtové prognózy rozpočtovou prognózu ze srpna 2018, na základě které je připraven návrh SR 2019, jako optimistickou. Většina členů Výboru považuje **celkové příjmy rozpočtu** (zejména z přímých daní a pojistného) **za nadhodnocené ve srovnání s makroekonomickou prognózou**.³⁹

Rovněž **NRR** v současné ekonomické situaci **nepovažuje za správné schválení rozpočtu s deficitem 40 mld. Kč**. Jedná se podle ní o procyklicky nastavený deficit, jež může vést ke zvyšování makroekonomické nerovnováhy. Současná dobrá ekonomická situace by měla být dle NRR využita k provedení opatření, jež zabezpečí do budoucna dostatečný manévrovací prostor vládě v případě špatného vývoje ekonomiky.⁴⁰

Ve srovnání s plánovaným schodkem SR na rok 2016 byl konečný výsledek hospodaření státního rozpočtu opačný a podle státního závěrečného účtu skončilo v přebytku ve výši 61,8 mld. Kč. Výsledek hospodaření státního rozpočtu v roce 2017 byl nakonec také lepší než plánovaný ve státním rozpočtu a ve skutečnosti skončil v deficitu ve výši -6,2 mld. Kč.⁴¹ Podle předběžných výsledků vykazuje státní rozpočet na rok 2018 ke konci září 2018 přebytek ve výši 16,8 mld. Kč.⁴² Je tak možné opět očekávat lepší výsledek hospodaření státu než byl rozpočtován ve státním rozpočtu (deficit 50 mld. Kč).

---

³⁸ Schillerová chce nižší schodek rozpočtu, pro příští rok bude navrhnout 40 miliard. ČT24 [online] 26. 8. 2018 [cit. 31. 10. 2018] Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/2576482-vlada-navrhne-schodek-statniho-rozpoctu-40-nikoliv-50-miliard-oznamila-schillerova>

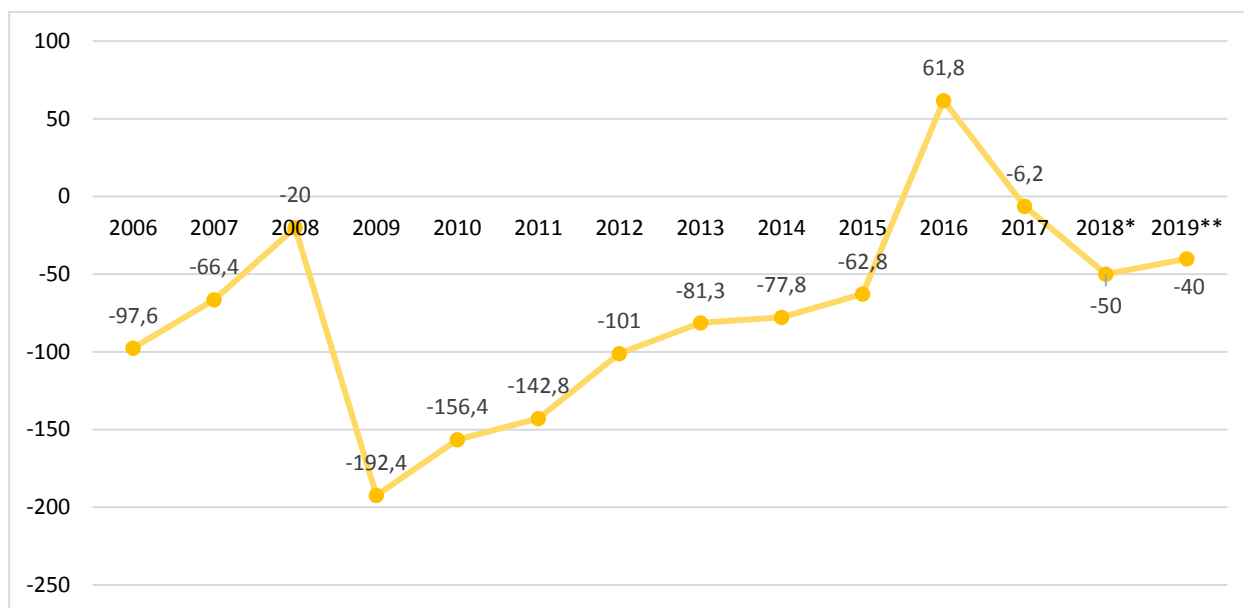
³⁹ Výbor pro rozpočtové prognózy: Stanovisko Výboru pro rozpočtové prognózy k fiskální prognóze Ministerstva financí ČR, 28. 8. 2018 [cit. 9. 10. 2018] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/vybor-pro-rozpocetove-prognozy/stanoviska-a-dalsi-dokumenty/2018/stanovisko-vyboru-pro-rozpocetove-prognoz-32772>

⁴⁰ Stanovisko NRR ze dne 17. 9. 2018 č. 3/2018 k vývoji hospodaření sektoru veřejných institucí a k nastavení fiskální a rozpočtové politiky. 17. 9. 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/09/Stanovisko-NRR_3_2018_Fisk%C3%A1ln%C3%AD-a-rozpo%C4%8Dtov%C3%A1-politika_17.9..pdf

⁴¹ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 9

⁴² MF ČR: Státní rozpočet dosáhl na konci září přebytku 16,8 mld. Kč. 1. 10. 2018 [cit. 31. 10. 2018]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/pokladni-plneni-sr-33054>

Graf 2: Vývoj salda státního rozpočtu od roku 2006

Zdroj: Návrh SR 2019

*SR 2018; **Návrh SR 2019

V pozitivních číslech je odhadováno hospodaření sektoru vládních institucí pro rok 2019. MF ČR ve své makroekonomické prognóze v návrhu SR 2019 odhaduje, že po přebytku vládního sektoru v roce 2016 ve výši 0,7 % HDP a v roce 2017 ve výši 1,5 % HDP bude přebytek hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2018 ve výši 1,6 % HDP a v roce 2019 v přebytku 1,0 % HDP.⁴³ Evropská komise ve své zimní předpovědi odhaduje výsledky hospodaření sektoru vládních institucí o něco nižší a to pro rok 2018 v přebytku 1,4 % HDP a pro rok 2019 ve výši 0,8 % HDP.⁴⁴ ČNB ve své zprávě o inflaci ze srpna 2018 odhaduje hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2018 na úrovni 1,6 % HDP a pro rok 2019 předpovídá přebytek stejný 1,5 % HDP. „Přebytky veřejných rozpočtů, odrážející především nárůst daňových příjmů, budou přetrvávat.“⁴⁵

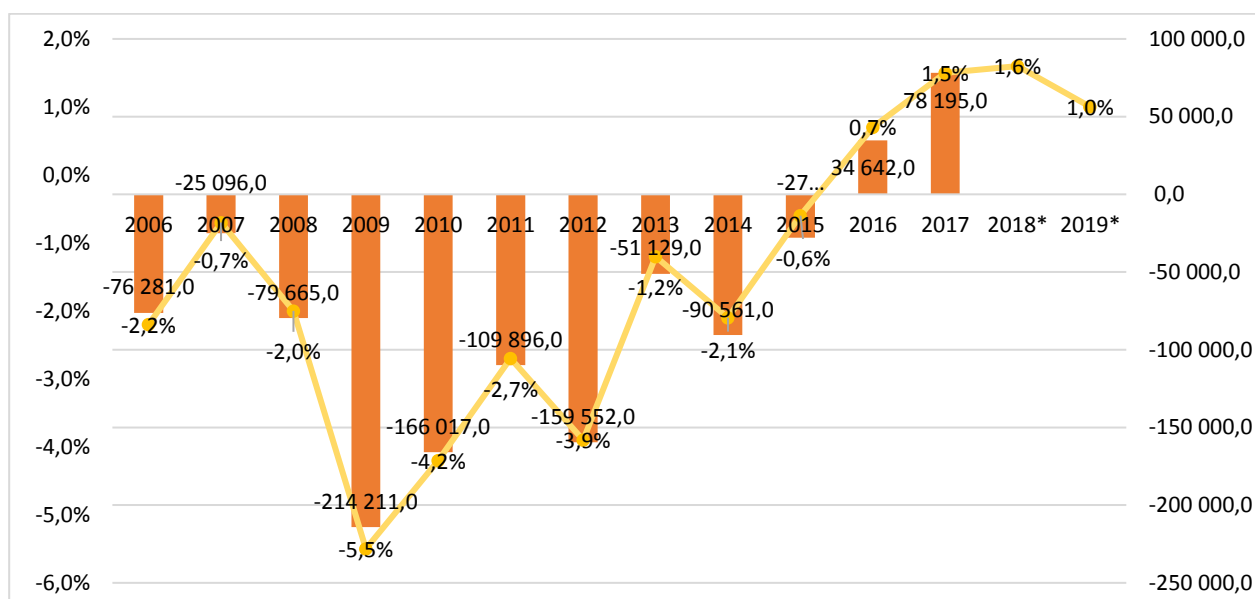
⁴³ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 21

⁴⁴ European Economic Forecast. Winter 2018. The Czech Republic. [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/files/winter-2018-economic-forecast-czech-republic_en

⁴⁵ ČNB: Zpráva o inflaci/III. Srpen 2018 [cit. 31. 10. 2018] s. 23 ISSN 1804-2457.

https://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2018/2018_III/download/zoi_III_2018.pdf

Graf 3: Vývoj salda vládního sektoru od roku 2006 (% HDP)

Zdroj: Eurostat: Government deficit/surplus, debt and associated data, MF ČR

*Návrh SR 2019, predikce MF ČR

Očekávaná úroveň salda sektoru vládních institucí pro rok 2019 je přebytková, tedy převyšuje referenční hodnotu -3 % stanovenou Maastrichtskými kritérii. Zároveň by dle odhadů měl být dodržen střednědobý rozpočtový cíl strukturálního salda vládního sektoru ve výši -1,0 % HDP, jelikož je strukturální saldo vládního sektoru pro rok 2019 také odhadováno jako přebytkové ve výši 0,3 % HDP.⁴⁶ Dluh sektoru vládních institucí ve vyjádření podle metodiky ESA 2010⁴⁷ od roku 2013 klesá a i v roce 2019 tak bude v souladu s Maastrichtskými kritérii tedy nižší než 60 % HDP.

Ve svém stanovisku k vývoji hospodaření sektoru veřejných institucí⁴⁸ a k nastavení fiskální a rozpočtové politiky ze září 2018 NRR „upozorňuje, že dosud vykazované velmi dobré výsledky hospodaření sektoru veřejných institucí...[]... jsou způsobeny zejména přebytkovým hospodařením subjektů místních samospráv, nižším než plánovaným čerpáním investičních výdajů a rychlým ekonomickým růstem. Pokud by v letech 2019 až 2021 došlo k vyčerpání všech plánovaných výdajů, hospodaření státního rozpočtu a státních fondů by po zohlednění fáze hospodářského cyklu vykazovalo nerovnováhu.“⁴⁹

Tabulka 3: Saldo a dluh sektoru vládních institucí v návrhu SR 2019 (v % HDP)

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
Celkové saldo vládního sektoru	-2,1	-0,6	0,7	1,6	1,6	1,0
Strukturální saldo vládního sektoru	-0,8	-0,6	0,9	1,1	1,0	0,3
Dluh sektoru vládních institucí	42,2	40,0	36,8	34,7	33,0	31,7

Zdroj: Návrh SR 2019

⁴⁶ ST 287/2018. Návrh SR 2019, A. Makroekonomický rámec a fiskální politika, s. 22

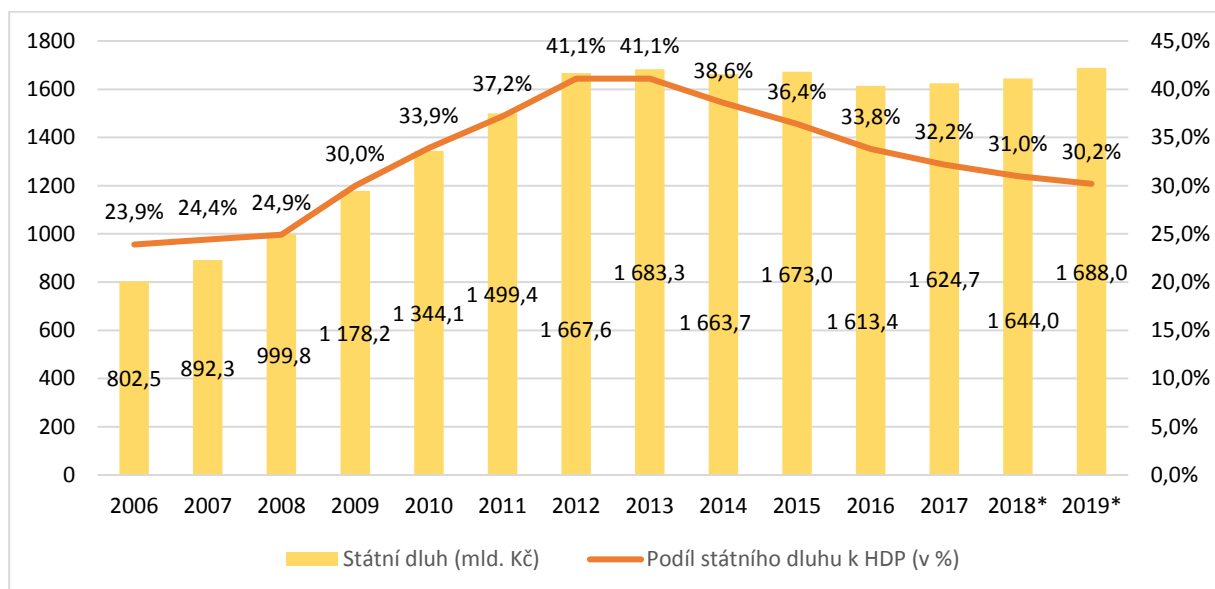
⁴⁷ Metodika používaná v dokumentech EU (např. Pakt stability a růstu, Maastrichtská kritéria)

⁴⁸ Neboli sektoru vládních institucí

⁴⁹ Stanovisko Národní rozpočtové rady ze dne 17. 9. 2018 č. 3/2018 k vývoji hospodaření sektoru veřejných institucí a k nastavení fiskální a rozpočtové politiky [cit. 5. 11. 2018] Dostupné z https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/09/Stanovisko-NRR_3_2018_Fisk%C3%A1ln%C3%AD-a-rozpo%C4%8Dtov%C3%A1-politika_17.9..pdf

Celkový státní dluh⁵⁰ by podle návrhu SR 2019 měl ve srovnání s predikcí na rok 2018 vzrůst, jeho podíl k HDP by však měl klesnout na úroveň 31,7 % HDP, což je nejnižší úroveň od roku 2010. Podle návrhu SR 2018 by celkový státní dluh měl překročit zatím maximální výši z roku 2015 (1 673 mld. Kč) a měl by být ve výši 1 688 mld. Kč. Naopak podíl státního dluhu k HDP od roku 2013 (41,1 % HDP) klesá a pro rok 2019 je odhadován na úrovni 30,2 % HDP.⁵¹

Graf 4: Výše celkového státního dluhu v ČR od roku 2006

Zdroj: MF ČR, Návrh SR 2019, Návrh SR 2014

*Predikce MF ČR v návrhu SR 2019

ČR v současnosti plní většinu maastrichtských kritérií.⁵² Na ČR se v současnosti vztahuje pouze preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu (*Stability nad Growth Pact, SGP*)⁵³ a ČR tímto návrhem rozpočtu plní její ustanovení.⁵⁴

Rizika pro dlouhodobou udržitelnost fiskální politiky ČR souvisí především se stárnutím obyvatelstva (zvýšené budoucí výdaje na zdravotní péči a důchody). Rada ve svém stanovisku k národnímu programu reforem a konvergenčnímu programu z roku 2018 (*Country specific recommendations*) poukazuje na potřebu věnovat pozornost změnám důchodového systému.

⁵⁰ Podle metodiky vládní finanční statistiky Mezinárodního měnového fondu (*GFS*)

⁵¹ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 68

⁵² Jedná se o kritérium cenové stability, kritérium dlouhodobě udržitelného stavu veřejných financí, kritérium dlouhodobých úrokových sazeb a kritérium stability kurzu měny. ČR neplní pouze poslední kritérium. ČNB, Kritéria konvergence. [cit. 31. 10. 2018] Dostupné z:

https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/eu_integrace_04.html

⁵³ Pakt stability a růstu stanovuje pravidla, jež mají vést k vyrovnaným rozpočtům a zabránit nepřiměřenému zadlužování a také pravidla pro koordinaci fiskálních politik zemí EU. Obsahují složku preventivní a nápravnou. Evropská komise, Pakt o stabilitě a růstu [cit. 31. 10. 2018] Dostupné z:

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/index_cs.htm

⁵⁴ European Commission, Assessment of the 2018 convergence programme for Czech Republic, 23 May 2018 [cit. 31. 10. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/03_cz_cp_assessment_0.pdf

Některá již přijatá opatření totiž mohou mít negativní efekt na stav veřejných financí (např. zastropování odchodu věku do důchodu na 65 let, velkorysejší vzorec valorizace důchodů atd.).⁵⁵ Na problém dlouhodobé neudržitelnosti veřejných financí v souvislosti především se stárnutím obyvatel, jejichž podíl by za následujících 50 let měl stoupnout z 19 % na téměř třetinu, upozornila ve své první zprávě o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí také Národní rozpočtová rada. Ta přímo uvádí, že podle její dlouhodobé projekce na 50 let „*nejsou české veřejné finance dlouhodobě udržitelné. Na konci projektovaného období (tedy v roce 2068) by dluh sektoru veřejných institucí mohl dosáhnout až 230 % HDP.*“⁵⁶ Dlouhodobá projekce NRR vychází ze současné situace nastavení fiskální a hospodářské politiky, jak upozorňuje i NRR takováto dlouhodobá projekce je zatížena značnou mírou nejistot. Může však ukázat „*co by se dělo, kdyby současná rozpočtová politika zůstala taková, jaká je, a kdyby se populační a ekonomický vývoj ubíral směrem*“, o kterém se NRR domnívá, že je nejpravděpodobnější.⁵⁷

NRR také upozorňuje na střednědobá rizika, jako např. možné zhoršení ekonomické situace. Např. NRR poukazuje na to, že v případě obdobné krize jako v minulém desetiletí, by veřejné zadlužení rostlo stejně rychle, ovšem při horší výchozí pozici než v roce 2008.⁵⁸

Příjmy státního rozpočtu na rok 2019

V návrhu SR 2019 jsou celkové příjmy rozpočtovány ve výši 1 465,3 mld. Kč. Oproti návrhu SR na rok 2018 došlo k jejich navýšení o 150,8 mld. Kč, tedy o více než 10 %.⁵⁹ Při pohledu na skutečné výsledky hospodaření je možné zaznamenat, že celková skutečná výše příjmů mezi lety 2016 a 2017 poklesla.

Daňové příjmy jsou pro rok 2019 rozpočtovány ve výši 1 325,3 mld. Kč, tedy 90 % celkových příjmů. Tvoří je z 60 % příjmy z daní a poplatků a ze 40 % příjmy z pojistného na sociální zabezpečení. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery tvoří méně než 10 % rozpočtovaných celkových příjmů rozpočtu na rok 2019.

---

⁵⁵ Doporučení Rady k národnímu programu reforem ČR na rok 2018 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky z roku 2018. 23. 5. 2018 [cit. 31. 10. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2018-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-czech-republic-cs.pdf

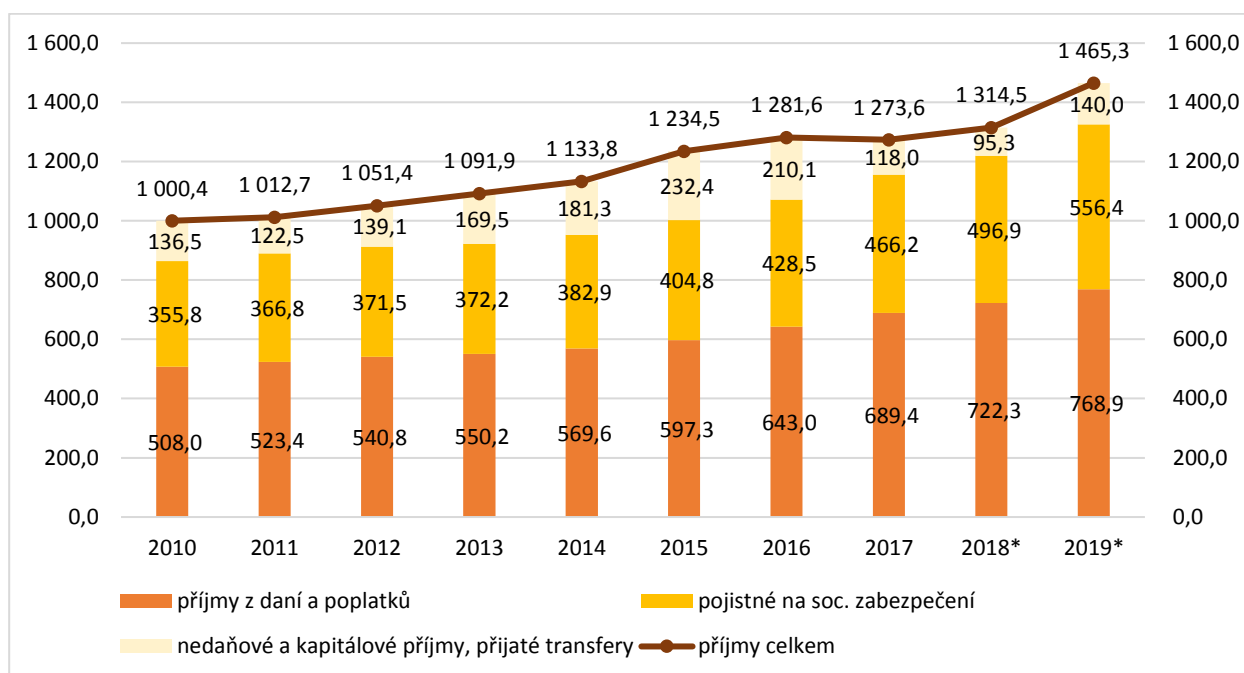
⁵⁶ Národní rozpočtová rada: Zpráva o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, říjen 2018 [cit. 31. 10. 2018] s. 6, Dostupné z <https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/10/Zpr%C3%A1va-o-dlouhodob%C3%A9-udr%C5%BEtelnosti-ve%C5%99ejn%C3%BDch-financ%C3%AD.pdf>

⁵⁷ Tamtéž, s. 5

⁵⁸ Tamtéž, s. 6-7

⁵⁹ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2018. s. 3

Graf 5: Vývoj příjmů státního rozpočtu od roku 2010 v mld. Kč

Zdroj: Návrh SR 2019, Návrh SR 2015, SZÚ 2010

*Plánované příjmy podle návrhů SR

Daňová kvóta je makroekonomický ukazatel ukazující daňové zatížení v dané zemi a je vyjádřen jako poměr daňových příjmů k HDP. Jednoduchá daňová kvóta⁶⁰ je navrhována pro rok 2019 ve výši 19,9 % a složená daňová kvóta⁶¹ ve výši 35,7 %. Daňové zatížení je v návrhu státního rozpočtu na rok 2019 nejvyšší od roku 2010.

Tabulka 4: Vývoj daňové kvóty od roku 2010 v %

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	2019*
Jednoduchá daňová kvóta	18,2	18,2	18,4	18,8	18,6	18,3	19,1	19,4	19,8	19,9
Složená daňová kvóta	32,6	32,7	33,1	33,5	33,0	32,6	33,6	34,3	35,3	35,7

Zdroj: MF ČR. Návrh SR 2017, Návrh SR 2019

*Daňová kvóta v návrhu SR 2019: pro rok 2018 – očekávaná skutečnost; pro rok 2019 - plán

Pro rok 2019 očekává MF ČR vyšší výběr daní než v plánovaném rozpočtu na rok 2018 a také vyšší než je očekávaná skutečnost v roce 2018. Ministerstvo financí předpokládá vyšší výběr především na daních z příjmů a DPH. Zvýšený výběr DPH má být ovlivněn především pozitivním ekonomickým vývojem. MF ČR v návrhu SR 2019 také očekává pozitivní dopad dříve zavedených opatření jako je kontrolní hlášení nebo spuštění 3. a 4. fáze elektronické evidence tržeb (EET), ke kterému však

⁶⁰ „Jednoduchá daňová kvóty zahrnuje pouze daňové příjmy veřejných rozpočtů, které se jako daně skutečně označují.“ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2018. s. 13

⁶¹ „...složená daňová kvóta zahrnuje kromě výše zmíněných daňových příjmů i příjmy z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti i příjmy z povinného pojistného na zdravotní pojištění. Tato kvóta je komplexnějším ukazatelem daňového zatížení.“ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019. s. 13-4

nemusí dojít v roce 2019.⁶² Negativní dopad na výběr DPH bude mít v roce 2019 přesun části některých služeb do snížené sazby DPH (10 %).⁶³ Pozitivní vliv EET na výnos DPPO odhaduje MF ČR v roce 2019 na 1,3 mld. Kč. Pozitivně by na výnos DPFO měla působit nízká nezaměstnanost a růst mezd. Výnos ze spotřební daně by se měl zvýšit pouze mírně, a to díky pozitivnímu ekonomickému vývoji. Na druhou stranu negativně na něj bude působit vrácení daně za tzv. zelenou naftu. Od roku 2019 bude také nově zavedena spotřební daň na zahřívání tabákové výroby.⁶⁴

Tabulka 5: Daňové příjmy v návrhu SR 2019 v mld. Kč

	2018		2019	Rozdíl*
	SR	Očekávaná skutečnost	Návrh SR	
DPH	280,9	279,8	297,9	+17,0
Spotřební daně	152,8	153,7	155,3	+2,5
Daně z příjmů	263,8	268,4	290,0	+26,2
Majetkové daně	12,0	13,3	12,3	+0,3
Ostatní daně, poplatky a odvody ⁶⁵	12,8	13,8	13,4	+0,6
Daňové příjmy celkem	722,3	729,0	768,9	+46,6

Zdroj: Návrh SR 2018, částečně vlastní výpočet

* Rozdíl mezi schváleným SR 2018 a návrhem SR 2019

Podle MF ČR budou vyšší příjmy z pojistného ovlivněny jak pozitivním vývojem makroekonomických ukazatelů, tak také odhadovaným růstem platů a zaměstnanosti. Předpokládané příjmy z pojistného na sociální zabezpečení jsou o 12 % vyšší než v rozpočtu na rok 2018. Téměř 90 % příjmů z pojistného tvoří příjmy z pojistného na důchodové pojištění.⁶⁶

Tabulka 6: Příjmy SR z povinného pojistného na sociální zabezpečení (mld. Kč)

	2018		2019	Rozdíl*
	SR	Oček. skuteč.	Návrh SR	
Příjmy z pojistného celkem	496,9	514,9	556,4	+59,5
Z toho: důchodové pojištění	443,6	459,8	494,6	+51,0

Zdroj: Návrh SR 2018, částečně vlastní výpočet

* Rozdíl mezi schváleným SR 2018 a návrhem SR 2019

Jak je vidět v grafu 6, největší část daňových příjmů v návrhu SR 2019 tvoří výběr DPH, a to 20 % celkových příjmů rozpočtu. DPPO tvoří pouze necelých 9 % příjmů a DPFO 11 % příjmů státního rozpočtu. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení tvoří největší složku celkových příjmů rozpočtu, a to 38 % celkových příjmů rozpočtu. Spotřební daně tvoří téměř 11 % příjmů státního rozpočtu.

⁶² Ťopek, M., Třetí a čtvrtá vlna EET začnou zřejmě nejdříve v roce 2020. Vláda čeká na dohodu s ODS. Hospodářské noviny [online] 6. 11. 2018 [cit. 21. 11. 2018] Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-66327910-treti-a-ctvrta-vlna-eet-zacnou-zrejme-nejdrive-v-roce-2020-vlada-ceka-na-dohodu-s-ods>

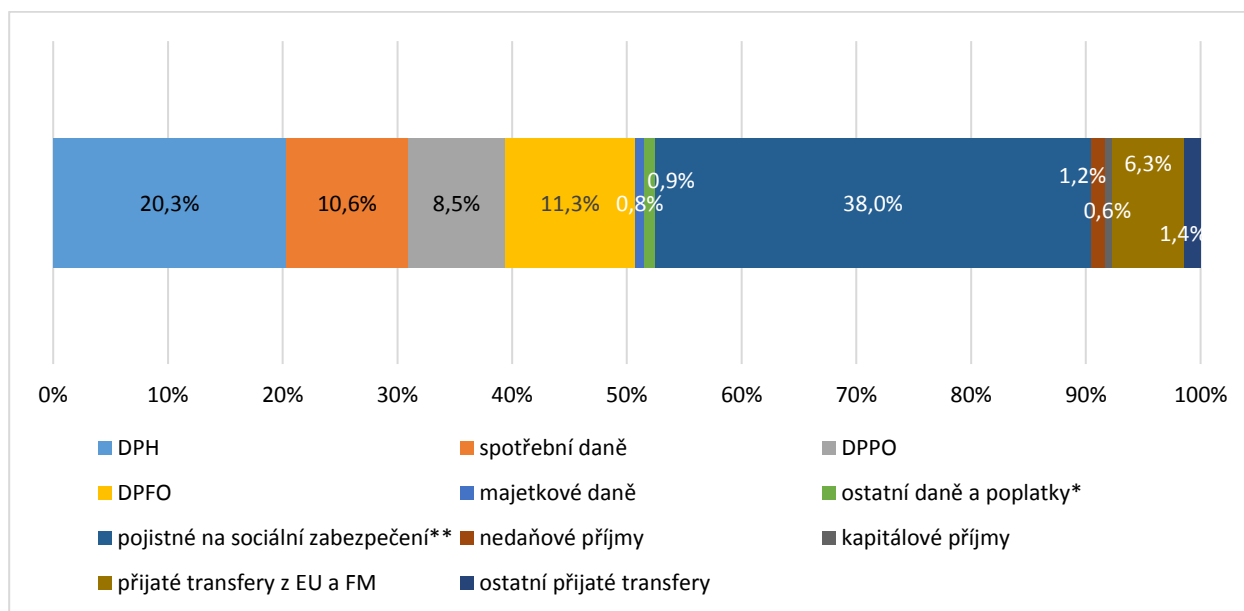
⁶³ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 15-16

⁶⁴ Tamtéž, s. 16

⁶⁵ Ostatní daně a poplatky; poplatky za znečišťování životního prostředí (odvody na jaderný účet) a příjmy z úhrad za dobývání nerostů; odvod za el. ze slunečního záření; odvod za odnětí půdy; odvod z loterií/daň z hazardních her

⁶⁶ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 18-19

Graf 6: Podíly jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu v návrhu SR 2019

Zdroj: Návrh SR 2019, vlastní výpočet

* Ostatní daně a poplatky; poplatky za znečišťování životního prostředí (odvody na jaderný účet) a příjmy z úhrad za dobývání nerostů; odvod za el. ze slunečního záření; odvod za odnětí půdy; odvod z loterií/daň z hazardních her

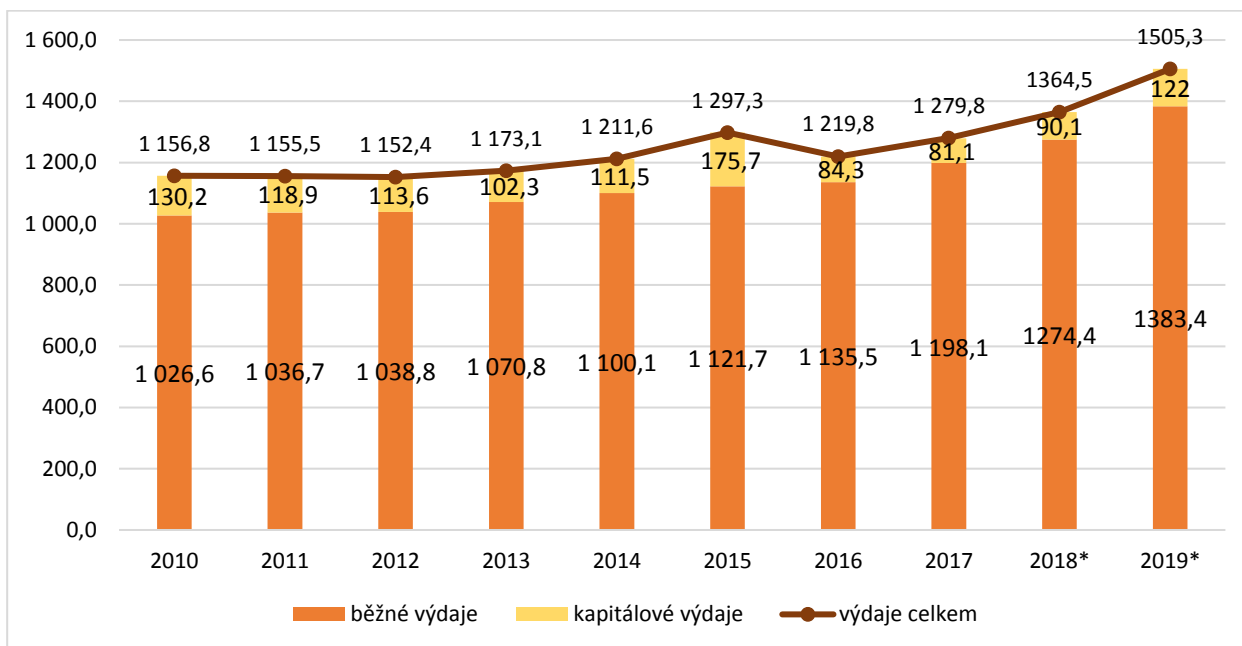
** Zahrnuje platby na nemocenské pojištění, důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Největší část, téměř 90 % pojistného na sociální zabezpečení tvoří právě důchodové pojištění.

Výdaje státního rozpočtu na rok 2019

V návrhu SR 2019 jsou celkové výdaje rozpočtovány ve výši 1 505,3 mld. Kč. Oproti schválenému SR na rok 2018 došlo k jejich navýšení o více než 140 mld. Kč, tedy více než 10 %.⁶⁷ Celkové výdaje na rok 2019 jsou nejvyšší v historii. Po mírném poklesu a stagnaci výdajů v letech 2010 až 2012 od roku 2013 výdaje SR rostly až do roku 2016, kdy výrazně poklesly. Tento pokles byl způsoben především poklesem kapitálových výdajů, tedy snížením investic. Běžné výdaje vzrostly ve srovnání s předchozím rokem také v roce 2016. Od roku 2016 výdaje státního rozpočtu opět rostou.

Graf 7: Vývoj výdajů státního rozpočtu od roku 2010 v mld. Kč

Zdroj: SR 2019, SR 2015, SZÚ 2010

*Plánované výdaje podle SR

V návrhu SR na rok 2019 jsou **běžné výdaje**⁶⁸ plánovány ve výši 1 383,4 mld. Kč, což ve srovnání se schváleným SR 2018 představuje nárůst o 109 mld. Kč. Podle druhového členění tvoří největší část běžných výdajů (80 %) transfery, z nich pak neinvestiční transfery obyvatelstvu (45 % běžných výdajů, návrh SR 2019: 617,7 mld. Kč), jejichž 95 % je rozpočtováno v rámci kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.⁶⁹ Meziročně vzrostly také neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům⁷⁰, a to o 40,8 mld. Kč.

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 vzrostly v návrhu SR 2019 výdaje na sociální dávky, a to téměř o 40 mld. Kč, přičemž 37 mld. Kč odpovídá navýšení dávek důchodového pojištění. To je způsobeno především zvýšením základní výměry důchodů z 9 % na 10 % průměrné mzdy a navýšením procentní výměry pro důchodce nad 85 let o 100 Kč.⁷¹ Od 1. ledna 2019 také

⁶⁷ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 23

⁶⁸ Běžné výdaje tvoří především výdaje na platy a další neinvestiční výdaje (nákupy, transfery apod.)

⁶⁹ Jedná se především o výdaje na důchody, příspěvky na péči, rodičovské příspěvky, nemocenské a ostatní dávky a podpory v sociálním zabezpečení. ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 28

⁷⁰ Téměř z poloviny se jedná o transfery územním samosprávám (především prostředky z Ministerstva školství na platy a učební pomůcky pro MŠ, ZŠ a SŠ; sociální péči ad.), téměř jednu třetinu tvoří transfery veřejným rozpočtům střední úrovně (největší část tvoří např. platba státu na pojistné zdravotního pojištění nebo transfery státním fondům) a zbytek transfery příspěvkovým a podobným organizacím (např. z kapitol ministerstva školství, kultury ad.). ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 28-29

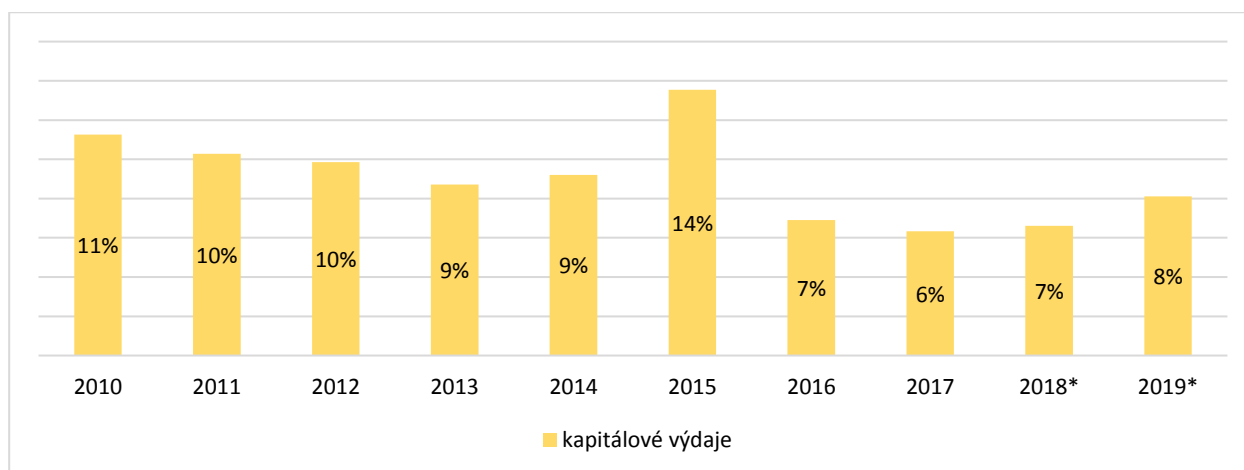
⁷¹ Zákon č. 191/2018 Sb. ze dne 22. srpna 2018, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

dojde k navýšení důchodů v průměru o 900 Kč.⁷² Zvýšené sociální výdaje dále ovlivnilo např. navýšení vyměřovacího základu pro platbu za osoby, za které platí zdravotní pojištění stát.⁷³ Oproti SR 2018 se v návrhu SR 2019 zvýšily také výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci, a to o 23 mld. Kč.⁷⁴ Tento nárůst je ovlivněn především navýšením průměrného platu o 9,7 % a počtu míst o 3,6 %.⁷⁵

Kapitálové výdaje jsou v návrhu SR 2019 rozpočtovány ve výši 122 mld. Kč, což představuje ve srovnání se schváleným SR 2018⁷⁶ navýšení o 31,9 mld. Kč. K nárůstu došlo jak u výdajů krytých příjmy z EU a finančních mechanismů (FM), a to o 10,2 mld. Kč, tak i u tzv. „českých“ kapitálových výdajů, a to o 21,7 mld. Kč.⁷⁷ Výše rozpočtovaných kapitálových výdajů byla v roce 2018 na úrovni 90,1 mld. Kč. V září 2018 je však očekávaná skutečnost těchto výdajů pouze na úrovni 57,5 mld. Kč. Podobně nižší byly skutečné kapitálové výdaje než výdaje rozpočtované v roce 2017. Naopak výrazně překročily rozpočet skutečné kapitálové výdaje roce 2015, a to především z důvodu navýšení souvisejícím s vyšším než předpokládaným čerpáním prostředků z evropských fondů z důvodu dočerpávání peněz z programového období 2007-2013.⁷⁸

Při bližším pohledu na podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích je možné pozorovat, že plánované kapitálové výdaje na roky 2018 a 2019 jsou vyšší, než byla skutečnost roku 2017. I pro rok 2019 je však jejich plánovaný podíl pořád nižší, než byl podíl kapitálových výdajů v letech 2010 až 2012, tedy v období recese ekonomiky.

Graf 8: Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích SR od roku 2010

Zdroj: SR 2019, SR 2015, SZÚ 2010

*Plánované výdaje podle návrhů SR

⁷² „Základní výměra se zvýší o 570 Kč z částky 2 700 Kč na částku 3 270 Kč a procentní výměra se zvýší o 3,4 %. Na základě výše uvedeného se průměrný samostatně vyplácený starobní důchod zvýší od 1. ledna 2019 o 900 Kč z částky 12 386 Kč na 13 286 Kč.“ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 38

⁷³ Tamtéž, s. 38

⁷⁴ „V rozpočtovaných částkách jsou zahrnuty výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci těch organizačních složek státu a příspěvkových organizací, ve kterých jsou počty míst a výdělková úroveň regulovány vládou. Nejsou v ní tedy zahrnuty výdaje na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol, veřejných výzkumných institucí a zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře.“ ST 287/2018. Návrh SR 2019, B. Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019, s. 41

⁷⁵ Tamtéž, s. 41

⁷⁶ Tamtéž, s. 26

⁷⁷ Tamtéž, s. 26

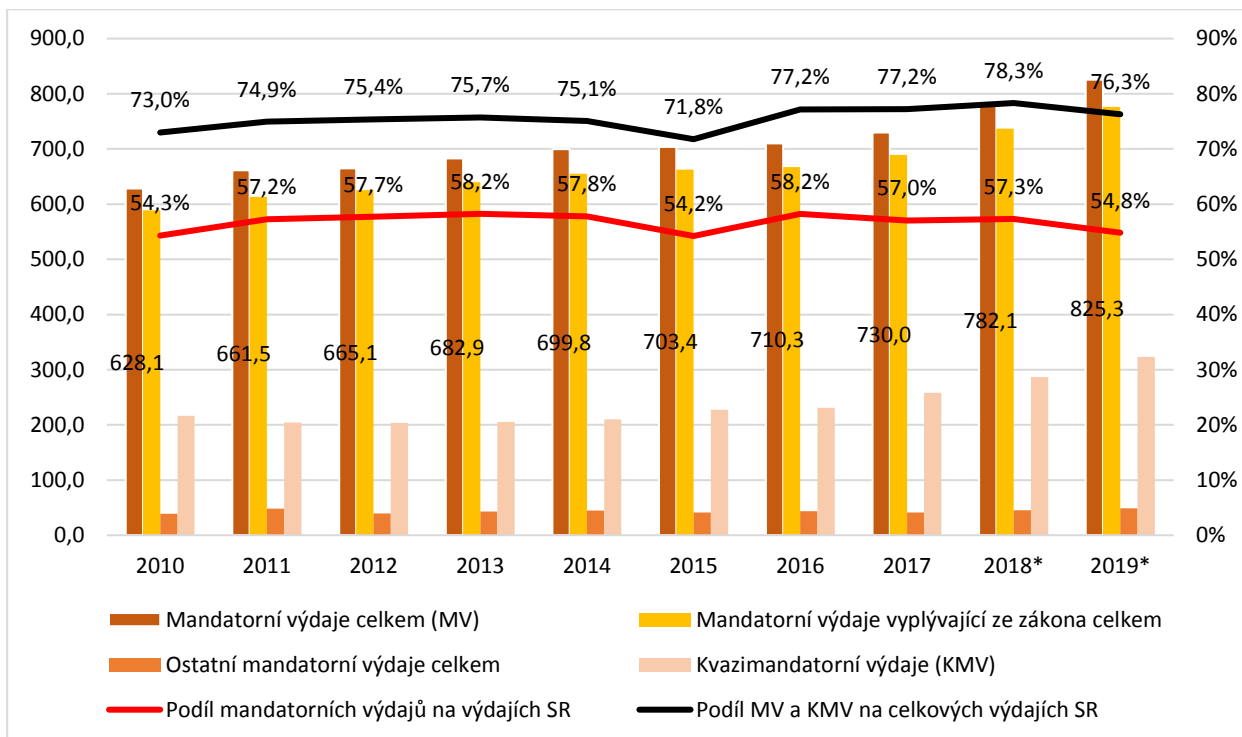
⁷⁸ Smetanová, D., Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2017 – Základní parametry. Parlamentní institut, studie č. 2.107, červenec 2018 [cit. 14. 11. 2018] Dostupné z:

<http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=150486>

Mandatorní výdaje⁷⁹

V návrhu SR 2019 jsou mandatorní výdaje rozpočtovány ve výši 825,3 mld. Kč, což představuje 54,8 % celkových výdajů SR. Jejich největší část 776,4 mld. Kč představují mandatorní výdaje vyplývající ze zákona. Tzv. kvazimandatorní výdaje jsou pro rok 2019 rozpočtovány ve výši 323,3 mld. Kč. Celkově tak 76,3 % výdajů v návrhu SR na rok 2019 tvoří neflexibilní výdaje.

Graf 10: Vývoj mandatorních výdajů SR od roku 2007 v mld. Kč

*Plánované výdaje v rozpočtu SR 2018 a v návrhu SR 2019

Zdroj: Návrh SR 2019, vlastní výpočet

Ve svém stanovisku k vývoji hospodaření veřejných institucí ze září 2018 NRR uvedla, že řada opatření v návrhu SR 2019 „zvysuje mandatorní a kvazi mandatorní výdaje, což v budoucnu sniží manévrovací prostor vlády pro aktivní použití fiskální politiky v případě makroekonomických problémů.“⁸⁰

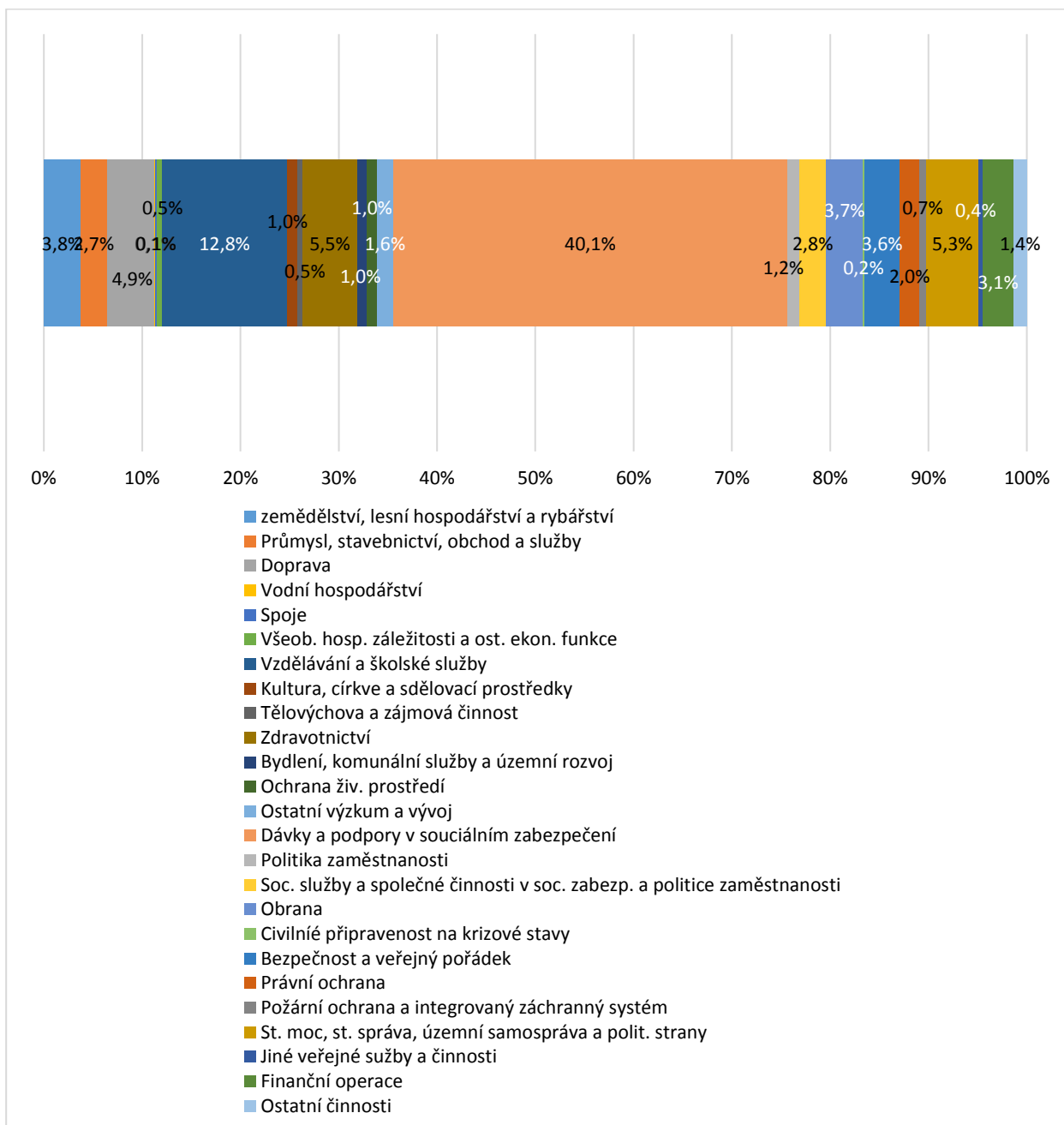
⁷⁹ „Mandatorní výdaje jsou povinné výdaje státního rozpočtu vyplývající ze zákona nebo jiných právních norem a smluvních závazků. Jsou neflexibilní částí státního rozpočtu, a tudíž nemohou být jednoduše změněny. Mandatorní výdaje (MV) je možné rozdělit na ty, které vyplývají ze zákona, a ty, které vyplývají ze smluv a jiných právních norem. Největší složku mandatorních výdajů tvoří sociální transfery (důchody, nemocenské pojištění, sociální podpora, podpora v nezaměstnanosti atd.), přičemž jejich většina je tvořena především výplatou důchodů. Mandatorní výdaje dále obsahují např. státní příspěvek na penzijní připojištění a stavební spoření, platbu na zdravotní pojištění, výdaje na dluhovou službu, dotace státním fondům atd. Součástí ostatních mandatorních výdajů (mandatorní výdaje vyplývající z jiných právních norem a smluvních závazků) jsou např. státní záruky, odvody a příspěvky do rozpočtu EU. Kromě mandatorních výdajů obsahuje státní rozpočet i tzv. kvazi mandatorní výdaje (QMV). Ty nejsou stanoveny zákonem, jinou právní normou nebo smluvním závazkem, mají však charakter mandatorních výdajů. Stát se jich nemůže jednoduše zříct, protože svou povahou jsou nezbytným výdajem. Tvoří je zejména mzdy organizačních složek státu a příspěvkových organizací, kapitola ministerstva obrany, aktivní politika zaměstnanosti, platy duchovních a od roku 2001 i investiční pobídky.“ Smetanková, D., Mandatorní výdaje státního rozpočtu od roku 1995, Parlamentní institut, studie č. 2.097, červenec 2014, aktualizace prosinec 2015 [cit. 15. 11. 2018] Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=100870>

⁸⁰ Stanovisko NRR ze dne 17. 9. 2018 č. 3/2018 k vývoji hospodaření sektoru veřejných institucí a k nastavení fiskální a rozpočtové politiky. 17. 9. 2018 [cit. 16. 10. 2018] Dostupné z: https://unrr.cz/wp-content/uploads/2018/09/Stanovisko-NRR_3_2018_Fisk%C3%A1ln%C3%AD-a-rozpo%C4%8Dtov%C3%A1-politika_17.9.pdf

Výdaje podle odvětví

Co se týče odvětvového členění výdajů v návrhu SR 2019, největší část výdajů (40,1 %) je určena na dávky a podpory v sociálním zabezpečení. Jejich největší část tvoří výdaje na dávky důchodového pojištění. Podíl výdajů na dávky a podpory v sociálním zabezpečení ve srovnání se SR 2018 poklesl o 1,3 p.b. Druhou největší část výdajů představují výdaje na vzdělávání a školské služby, a to téměř 12,8 % všech výdajů SR, jejich podíl ve srovnání s rozpočtem SR 2018 stoupl o 0,8 p.b. Na zdravotnictví jde méně než 6 % všech výdajů a na kulturu 1 %. Na kapitolu rezortu obrany jde 3,7 % výdajů rozpočtu.

Graf 11: Odvětvové členění výdajů a jejich podíl na celkových výdajích v návrhu SR 2019 (v %)

Zdroj: Návrh SR 2019

Výdaje SR 2019 podle vybraných kapitol

Tabulka níže přináší srovnání výdajů plánovaných ve schváleném SR 2018 a v návrhu SR 2019 v členění podle jednotlivých kapitol. Změny vyšší než 15 % jsou vysvětleny podrobněji pod tabulkou.

Tabulka 7: Návrh výdajů státního rozpočtu na rok 2019 podle kapitol (mil. Kč)

Kapitola	SR 2018	Návrh SR 2019	Rozdíl v %
Kancelář prezidenta republiky	499,7	389,4	-22,1%
Poslanecká sněmovna Parlamentu	1 350,2	1 339,9	-0,8%
Senát Parlamentu	600,7	605,2	0,8%
Úřad vlády ČR	1 041,6	1 093,2	5,0%
Bezpečnostní informační služba	2 007,6	2 077,0	3,5%
Ministerstvo zahraničních věcí	7 951,3	8 127,0	2,2%
Ministerstvo obrany	58 893,4	66 734,8	13,3%
Národní bezpečnostní úřad	264,9	301,5	13,8%
Kancelář veřejného ochránce práv	138,0	152,0	10,1%
Ministerstvo financí	21 815,9	23 618,0	8,3%
Ministerstvo práce a sociálních věcí	591 611,3	637 186,0	7,7%
Ministerstvo vnitra	71 882,4	77 505,0	7,8%
Ministerstvo životního prostředí	12 572,7	14 473,8	15,1%
Ministerstvo pro místní rozvoj	5 625,9	11 801,9	109,8%
Grantová agentura ČR	4 333,1	4 390,8	1,3%
Ministerstvo průmyslu a obchodu	37 581,7	39 596,7	5,4%
Ministerstvo dopravy	53 988,0	72 555,4	34,4%
Český telekomunikační úřad	1 251,7	1 468,1	17,3%
Ministerstvo zemědělství	50 236,8	57 415,8	14,3%
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	176 111,7	205 759,2	16,8%
Ministerstvo kultury	13 024,3	14 783,4	13,5%
Ministerstvo zdravotnictví	8 034,0	8 203,1	2,1%
Ministerstvo spravedlnosti	28 065,5	30 489,8	8,6%
Úřad pro ochranu osobních údajů	165,5	167,2	1,0%
Úřad průmyslového vlastnictví	194,2	196,5	1,2%
Český statistický úřad	1 005,6	1 304,8	29,8%
Český úřad zeměměřický a katastrální	3 283,6	3 524,6	7,3%
Český báňský úřad	170,7	179,2	5,0%
Energetický regulační úřad	288,2	295,4	2,5%
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	237,4	254,1	7,0%

Kapitola	SR 2018	Návrh SR 2019	Rozdíl v %
Ústav pro studium totalitních režimů	212,9	234,5	10,2%
Ústavní soud	257,5	222,6	-13,6%
Úřad Národní rozpočtové rady	-	24,3	-
Akademie věd ČR	5 684,7	6 022,4	5,9%
Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí	34,8	34,8	0,1%
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	64,9	68,2	5,0%
Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře	23,7	19,6	-17,3%
Správa státních hmotných rezerv	2 509,8	2 699,0	7,5%
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	399,5	429,8	7,6%
Generální inspekce bezpečnostních sborů	397,4	405,8	2,1%
Technologická agentura ČR	4 335,5	4 274,6	-1,4%
Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost	363,0	352,5	-2,9%
Nejvyšší kontrolní úřad	678,0	868,8	28,1%
Státní dluh	45 242,5	46 499,0	2,8%
Operace státních finančních aktiv	605,0	315,0	-47,9%
Všeobecná pokladní správa	149 460,8	156 899,4	5,0%

Zdroj: Návrh SR 2019, vlastní propočty

Kancelář prezidenta republiky

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 došlo v návrhu rozpočtu na rok 2019 ke snížení výdajů kapitoly kancelář prezidenta republiky o více než 22 %. Důvodem k tak výraznému poklesu je zejména snížení objemu investičního transferu příspěvkové organizaci Lesní správa Lány o 110 mil. Kč.⁸¹

Ministerstvo životního prostředí

Celkové výdaje rozpočtované pro rok 2019 kapitoly Ministerstvo životního prostředí jsou o zhruba 2 mld., tedy o 15 %, vyšší, než výdaje kapitoly v rozpočtu na rok 2018. Důvodem je především zvýšení výdajů financovaných z prostředků EU (o cca 1 mld. Kč) a také vyšší výnosy z emisních povolenek, v důsledku čehož byly poměrně navýšeny také výdaje.⁸²

Ministerstvo pro místní rozvoj

Celkové výdaje Ministerstva pro místní rozvoj v návrhu SR 2019 jsou o více než 6 mld. Kč (více než 100 %) vyšší než v rozpočtu na rok 2018. K navýšení dochází jak u národních programů (o cca 2 mld. Kč) tak u podílů EU kofinancovaných programů (o cca 4,5 mld. Kč).

⁸¹ Návrh rozpočtu kapitoly 301 – Kancelář Prezidenta republiky na rok 2019, Praha, září 2018 [cit. 16. 11. 2018]

⁸² Návrh rozpočtu kapitoly 315 – Ministerstvo životního prostředí, Praha, říjen 2018 [cit. 16. 11. 2018]

Ministerstvo dopravy

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 byly výdaje kapitoly ministerstvo dopravy navýšeny o 34 % (o cca 18,5 mld. Kč). Největší část navýšení se týká dotací do státního fondu dopravní infrastruktury (o téměř 14 mld. Kč), přičemž se jedná především o navýšení dotací na krytí deficitu rozpočtu fondu. Rozpočet kapitoly byl také navýšen o 6 mld. Kč na kompenzaci slev jízdného.⁸³

Český telekomunikační úřad

Výdaje ČTÚ na rok 2019 byly navýšeny ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 o 200 mil. Kč, tedy o více než 17 %. Zhruba o 100 mil. Kč byly navýšeny výdaje na poštovní služby⁸⁴ a o dalších 100 mil. Kč výdaje na úhradu ztráty z poskytování univerzální služby.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Celkové výdaje navržené ve státním rozpočtu kapitoly ministerstva školství pro rok 2019 jsou o téměř 17 % (cca 30 mld. Kč) vyšší než v rozpočtu pro rok 2018. Toto navýšení souvisí se snahou o navyšování prostředků ve školství, které směřují hlavně na navyšování platů zaměstnanců, především pedagogů.

Český statistický úřad

Výdaje ČSÚ jsou v návrhu rozpočtu na rok 2019 ve srovnání s rokem 2018 navýšeny téměř o 30 % (tedy méně než 300 mil. Kč). O 100 mil. Kč se navýšily výdaje rozpočtované v informačním systému programového financování, a to v souvislosti s realizací projektu rozvoje a obnovy materiálně technické základny ČSÚ.⁸⁵ Další část navýšení výdajů ve výši 82 mil. Kč souvisí s přípravou sčítání obyvatel v roce 2021.⁸⁶

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře

Ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 jsou pro rok 2019 navrhovány výdaje nižší o 17 %, v absolutní výši to však představuje pouze 4 mil. Kč. Sníženy byly zejména výdaje na platy a související výdaje.⁸⁷

Nejvyšší kontrolní úřad

Celkové výdaje NKÚ jsou v návrhu SR 2019 ve srovnání se schváleným SR 2017 navýšeny o 28 %, tedy zhruba o 200 mil. Kč. Nárůst výdajů souvisí zejména se zvýšením finančních prostředků určených na výstavbu sídla, která byla schválena usnesením rozpočtového výboru⁸⁸ Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2015. Pro rok 2019 jsou na výstavbu sídla určeny prostředky ve výši zhruba 300 mil. Kč.⁸⁹

---

⁸³ Návrh státního rozpočtu na rok 2019 za kapitolu 327 Ministerstvo dopravy, říjen 2018 [cit. 19. 11. 2018]

⁸⁴ Výdaje na čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž držiteli poštovní licence. Návrh rozpočtu na rok 2019, kapitola 328 – Český telekomunikační úřad

⁸⁵ Projekt je rozpočtovaný v celkové výši 199 mil. Kč.

⁸⁶ Kapitola 345 – Český statistický úřad. Návrh rozpočtu na rok 2019, Praha, 1. říjen 2018

⁸⁷ Návrh státního rozpočtu kapitoly 373 Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře na rok 2019.

⁸⁸ Rozpočtový výbor, Usnesení č. 264 (10. června 2015). [cit. 13. 11. 2017]. Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=106043>

⁸⁹ Kapitola sešit, Návrh státního rozpočtu na rok 2019, Kapitola 381 – Nejvyšší kontrolní úřad

Operace státních finančních aktiv

Celkové výdaje kapitol Operace státních finančních aktiv se ve srovnání se schváleným rozpočtem na rok 2018 v návrhu SR 2019 snížily o zhruba 300 mil. Kč, tedy o téměř polovinu.⁹⁰ Konkrétně se snížil objem neinvestičních transferů o 50 mil. Kč (tedy na 0), investičních transferů o 90 mil. Kč a výdajů na řešení mimořádných situací a posílení územně správních celků o 150 mil. Kč.⁹¹

Závěr

Předložený vládní návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019 obsahuje celkové příjmy ve výši 1 465,4 mld. Kč, celkové výdaje ve výši 1 505,4 mld. Kč a saldo ve výši 40 mld. Kč. Oproti schválenému SR 2018 se jedná o navýšení celkových příjmů a výdajů a také o snížení plánovaného schodku o 10 mld. Kč. Vláda představuje návrh rozpočtu, jenž odpovídá jejímu plánu na snižování deficitu. Na druhou stranu konečný deficit státního rozpočtu za rok 2018 bude zřejmě nižší než plánovaných 50 mld. Kč. Tento vývoj je ovlivněn jak lepším výběrem daní tak také výrazným růstem ekonomiky a nízkou nezaměstnaností. Vláda by měla z ekonomického oživení profitovat také v roce 2018. Výbor pro rozpočtové prognózy upozorňuje na optimistickou rozpočtovou prognózu, ze které návrh SR 2019 vychází. NRR zase připomíná, že při tak dobrém vývoji ekonomiky je potřeba provádět spíše proticyklickou fiskální politiku.

Zvýšené výdaje jsou v návrhu státního rozpočtu plánovány především na navýšení běžných výdajů, zejména platů či důchodů. Zvýšen byl rovněž objem kapitálových výdajů.

Přebytek sektoru vládních institucí (podle metodiky ESA 2010) je odhadován pro rok 2018 ve výši 1,0 % HDP. ČR plní většinu Maastrichtských kritérií. V současnosti se na ČR vztahuje pouze preventivní složka Paktu stability a růstu, přičemž i tento návrh rozpočtu plní její ustanovení.

---

⁹⁰ O polovinu se snížily výdaje již ve srovnání let 2017 a 2018.

⁹¹ Návrh rozpočtu kapitoly 397 Operace státních finančních aktiv na rok 2019, 2018